

Господь, Тыläнет уанымына семьнэ мälәннэ жäläйбймашет лжбь

ҰАНЫМАШ

Кырык мары православный газет

1-шы (10) № 2018 и

Йошкар-Олан дә мары сәндәлбькбн высокопреосвященнейший митрополит Иоаннын благословаймы доно

20 ЯНВАРЬЫН ЙОШКАР-ОЛАН ДӘ МАРЫ СӘНДӘЛБЬКБН МИТРОПОЛИТШЫ ИОАНН 60 ИӘШ ЛБЫМГЕЧБЬЖЫМ ПӘЛЕМДЕН

Йошкар-Олан гә Мары сәндәлбькбн Высокопреосвященнейший митрополитшы Иоаннлан Тәмгән Высокопреосвященство!

60 и шомы лбьмгечбьгә доно Тәмгәм улы йәнз вашт кымылангем. Мары Республикбш пырышы гә Тәләнгә бнянен пумы церкбь мўләнбьштбь Тә шукы шытырланегә. Священноначали доно Тәмгән бнгбьжәгә вбькбь пиштбьмбь ти нелбьцбьм кого цбьтбьмәш доно коклы вбьц и намалыга. Архипастырьын служенижбьм улы йәнз вашт бштен, епархиштбь храм дон обительвләм угбьц лүкмедә, строедә, сәмбьрбьк йысын духовно-нравственный воспитанижбьлән кого вниманием айырегә. Евангелиштбьшбь курымашлык тбьрбьм кбьзбьтшбь шачышлан пачаш соок цацегә. Эдемвләм Тә коктеләнбьде бнянәш, бнянбьмәшбьм пәшә доно пингбьдемгәш, вәш яраташ гә Ытарышы Христосын шўдбьмәшбьжбьм цилә бштен бләш цәрнбьде ўжбьгә.

Республикбштбь вуйлатышывлә доно, традиционный вес верәм кычышы эдем гә сакой ушемвлә доно яжо кбьлбьм бштәш цацегә.

Цацен служымыдам гә бьлбьмәшбьштбь кого пәлбьм кодышы лбьмгечбьгәм шотыш нәлбьн, Тәмгәм святой благоверный князь Даниил Московскийын II степенян орденжбьтбь доно пәлемдбьмбьм тбьреш шотлем.

Йымылан ыдылын, Тәләнгә духовный гә кәпбьн силам, Йымын палшымашыжым сарвалем гә Святой Церкбьн цәшән анзыкылыкшы верц архипастырьын пәшәгәм пакылаат тенгеок пурын бштәш согоньлем. Пиш пуры Господь Тәләнгә цаткыды шулыкым кужы курымеш пужы.

+ Христос доно ушнымашты кого яратымаш доно КИРИЛЛ,
Москван гә Руш мўләнбьн Патриархы

КУЖЫ КУРЫМАН ЛИ, ЯРАТЫМЫ МИТРОПОЛИТНÄ!

Митрополит Иоанн (Иван Иванович Тимофеев) 1958 ин 20 январьын Азан халашты шуку тетяан семняэш шачын. Кыдалаш школым тымень пйтәрымкыжы, Псково-Печерский мынастирьш кен, послушник ылын. 1978 ин Москвашты Духовный семинариш тыменяш пырен, а вара Москвашток Духовный Академиштты тыменьын. «Богословин кандидатшы» учёный степеньым нәлмыкыжы, Казанский епархиш пашам бштәш колтенйт. 1989 ин 23 апрельын монахеш тйредынйт, вара иеромонахеш кидым пиштенйт. Тиды

паштек тйдым Казаньышты епархиальный управленин секретарьеш пингдемденйт. 1991 ин игумен саным, 1993 ин июньын архимандрит саным пумы.

1993 ин 25 июльын Мары сәндәлбкыштты епархи шачмыкы, Москван дә Руш мұландын Святейший Патриархшы Алексей II архимандрит Иоанным епископеш кидым пиштен. Ти кечы Мары сәндәлбкыштты православин у лаштыкшым пачын. 2004 ин 29 февральын владыка Иоаннлан архиепископ саным пумы.

А 2017 ин 6 октябрьын Руш Православный Церкын Священный Синодшын церотан погынымашыштыжы Мары сәндәлбкыштты Мары митрополим бшттымы гишән решением лыктыныт. Тйдым вуйлаташ Йошкар-Олан дә Мары сәндәлбкын архиепископшы Иоанным пингдемденйт. Митрополиштты Йошкар-Олинский дә Волжский епархивләм бште-нйт. Тиды гишән Синодын 76-шы номерән журналыштыжы сиренйт.

2017 ин 4 ноябрьын, Йымын Äвән Казанский иконжын кечын, Москван дә Руш мұландын Святейший Патриархшы Кирилл Московский Кремльын Патриарший Успенский соборыштыжы Йошкар-Олан дә Мары сәндәлбкын архиепископшы Иоанным митрополитеш шагалтен.

Кызыт Мары митрополиштты 100 утла приход, 2 монастырь, 100 утла храм улы. Тыштты 140 утла священник пашам бштә. Ныны лошты сәмбрыквләат ситәлыкын ылыт. Ныны Духовный семинари дон Академивләм тымень ләктынйт.

Митрополит Иоанным Церкын кого нагадывләжы доно пәлемденйт: преподобный Сергей Радонежскийын II степеня орденжы, преподобный Серафим Сароскийын II степеня орденжы, «За заслуги перед Марий Эл» II степеня орден, святитель Иннокентийын II степеня орденжы доно.

Шачмы кечынжы, 20 январьын, митрополит Иоанн Йошкар-Олан Благовещенский соборышты Йымын литургим служен. Тыдылән Альметьевскын дә Бугульман епископшы Мефодий, Чистопольын дә Нижнекамскын епископшы Пармен, Волжскын дә Сернурын епископшы Феофан, Йошкар-Олинский благо-

чинин настоятельжы дон клириквләжы, тенгеок Татарстан гыц хынавлә палшенйт. «Благовест» архиерейский хор (вуйлатышы – регент Татьяна Чернова), ти хорын изирак партыжы (вуйлатышы – Надежда Поздеева), Йошкар-Олан святой Троица лымеш храмын хоржы (вуйлатышы – регент Анна Ярошевич) мырымышты доно службым олмыктаренйт. Апай дон худан ужшывләат литургим цилә халә ынгылен кердынйт, вет нынылән сурдоперевод лин.

Служба пйтимыкы, Преосвященный владыквлә митрополит Иоанном шачмы кечыжы доно кымылангденйт, подаркаш панагим, святитель Тихонин, Москван дә Руш мүләндын Патриархшы дә митрополит Алексей Московскийын иконвләм пуэнйт. Митрополитат каждыйштылан Йымын Авән «Троеручица» иконжым подарен, «Тыды кымшы кидшы доно циләдәм перегыжы» манын согоньлен, иквареш ыдылмыштылан дә кымылангдымышты гишән тауштен. А службыш толшы халыклан Христын яратымашыжы доно йләш, икышан лиәш дә молитва доно кашташ манын согоньлен.

ПЫЛГОМЫШТЫ ЫЛШЫ ПУРЫ ЙЫМЫНАН АВӘЖЫМ ТЫДЫН ГИМНЖЫ ДОНО ЛЫМЛЕШТӘРБІ: «ПИШ ИРЕ ЫДЫР, СУСУ ЛИ»

*Мирополит Иоанн гыц тидын 60 иаш лымгечыжы анзыц
ТВ «Регион 12» лым доно Виталий Рыжков интервьюм налын.
Тидын доно палдаренә.*

– Владыка, здравствуйте.

– Пуры вады!

– *Эртйишй 2017 и Мары сәндәлйкляйн кого уэмдймәишйим канден. Йошкар-Олан дә Мары сәндәлйкын епархи митрополи лин. Келесйдә, ти ващталтмаш ма доно кылдәлтын дә сагажы мам канда?*

– 2017 иаш Поместный соборын решени доно у митрополивләм бштымы гишән постановлением лыкмы. Ти решенивләм Святейший Патриарх йлымәшйш пырта. Каждый прихожанин бшке архипастырьжы доно вәшлин кердшй манын, епархишты апостолвлән бштымы правилывләштты шокталтышты манын, православин ирежым перегәш манын, йбир ылшы эдемвлә докы яратымашым анжыкташ манын, дә сек тынгжы – епархим вуйлатымаш нормальный лижы манын, ик эдемәт бшкымжым тылыкеш бнжы уж манын, епархим тыгыдемдәш решением принимаймы.

– *Республикын иктә мйндйр лыкыштыжы православный прихожанинын йлымәшйштыжы кыце тиды палдйрнә лиш? Тиды ти ващталтмашвләм ши-жеш лиш ма?*

– Кынам Господь мйләнем Мары епрахим пуэн, мбнь ик иштй цилә приходыш толаш цаценәм, но шуку пәшә ылмы велдйк сожок тидым бштәш лиде. Кызйт бнде уанем, мәнән у архипастырьна, Волжскын дә Сернурын епископшы Феофан, мәнән йыдпелвел монгырышты ылшы приходвләш ик иштй кен толын шокта. Мйләнемәт пәшәэм куштылга. Митрополишты шуку шытыр улы, вет Йошкар-Олан дә Мары сәндәлйкын епархи мбньын кидешемок кодын, а Мары митрополи доно Волжский епархим духовно анжышашлык ылам. Миссионерский пәшә доно кылдәлтшй пәшәвләм, духовно-просветительский пәшәвләм, сәмбйрйквлә доно сакой погынымашвләм эртәрәш, Церкы анзылны шалгышы ядмашвләм решәш манын, айыртембнок сәмбйрйквләм тымдаш манын, шковлә гыц тынгәлын вузвлә якте сәмбйрйквлә доно кылым моаш манын, архиеерейский собор улы. Цилә ти пәшә лымын вктәрәлтеш, дә тиды бшке кыцкыжым канда манын, уанем. Кызйт Волжский епархи формируялтеш. Волжский архиеерей доно мә духовный традицивләнәм переген кодаш цаценә. Нбны бжышты пыдыргеп, а шарлышты. Айыртембнок тиды миссионерский пәшәм касая, тышты шукурак духовный вни-

мани келеш. Архиерейбн йангжы каждый эдемлян виш лишашлык, аза гыц тынгалын содой доно ошемшы шонгы эдем якте. Архере – епископ; кум тыдылан Господь пуэн, тыды цилалан атя ылеш, анзылныжы тыды верц ответым кычаш тынгалеш.

– Владыка, кыце мыйн палем, православный церкыштты бшке корныдам Псково-Печерский мынастирбштты тынгалында. Махань айбндарымашвлда сек яргата ылыт? Мам та сагада кырымда мыч нангедя?

– Псково-Печерский мынастирбш мыйн пйтари гана 1967 ин бндекш иаш рвези толынам. Мыланем мынастирбн влвал яжо сынжы веле агыл, а тыдын корги блымашыжы пачылтын. Ты вереман Псково-Печерский мынастирбштты шуку старец ылын, нбны тынбим тенге вашлит, вуйта сек лишыл да туан эдембштты ылат. Ты вереман ма тидым ынгылен керделна, а бнде, жеп эртымкы, ынгыленя: духовный атя, старец, тынбим бшке йангышкыжы пырта, тыланет аватат ылеш, атятат ылеш, духовно-нравственный блымашетым терга, акситывлаэтым яраты-маш доно леведеш. Мынастирбштты техень атмосфера, кынам мамнам пашалан да молитвалан тымдат. Кыце Иоанн Златоуст попа: тиды кок шылдыр, кыды гыц пасна эдемлян блаш ак ли.

– Тенгежы послушани таланда куштылгын пуалтын? Мынастир гыц мыйнгей лкмй шодя?

– ынгылыда, каждый послушник сынзаш кайдымы духовный вырсим эрта. Тышман соок самбрык эдембим мынастир гыц покте колташ цаца. Ойхвля лиалтыт, нбны гач Господь мамнан самбрык лагалым смирнаэмден. Архимандрит Гавриил кыце келеш, тенге панды-жы доно ниалтен, изи шбртнбкешок волькым анжаш дежураш колтен. Йыдым дежурет, ышкавлам анжет, цила тывлает, а сотыгечын йал сага иквареш послушанишкы кеет, тын вблецет молитва лыдмашым ак карангеп да службывлашкы каштмыла. Цила тиды тылзы кыт мыч эрта. Чучеш, тын сила гыц кенат, уже кенвазат, все, цила. Ти вереман шумбелвлан корпусын коридорышты тынбим старец вашлиеш, тынбим ниалта, кышанжы гыц апельсиным лыктеш, тыланет пуа да попа: «Яра, Ваня, мам тын тенге ойхырет? Теве тыланет костенец, кач». Тыдын доно ик минут хытырымаш тынбн цила коргетым сарал шуа, да тын шижат: Йымы сага лиаш – махань яжо. Йангыштбжы ылшы шокшы тынбн бнгыжаштет ылшы нелбим куштылтен. Ти нелб вблецет карангын. Тын кырык вбкы шылдыран гань кыргыжы-нат. Господын пумы ик минутыштыжы каненат, кеквлам колыштынат, тонгылышты пел цаш амаленат да эчеат послушанишкы кыргыжынат. Ма гишанна техень духовный шытыр мамнам ик тынг ынгылымашлан тымден – эдембим яраташ. А наместник Гавриил мамнам пашаш тымден. Тыдын наказымыжылан, шикывлам пумьжылан ма тыдылан таум келесеня. Цила тидым тыды мамнам яратымыжы гишан бштен. Мыланем коклы утла послушаним пуэн. Ыш-калымат шышылынам, левашымат леведынам, плотныкат, столырат, слесарыят, электиркат, пеледыш анжышат, проспир бштбшят ылынам, качкашат шолтенам. Махань только послушаниш мыйн каштделама. Ти послушанивлам вапталтымы гач мыйн ынгыленам: каждый эдембн пашажым аклаш келеш. Кынам ма труеня, тебе кувлам намалына, тыш-тиш сарыкаленя, бето-ным лыгеня, кышты-тиштбжы кенвазына... а кынам цила эртеня, ынгыленам, такеш агыл Гавриил анжыктен: хоть-махань паша маланна паша ылеш, тыдым ма сусун принимаышашлык ылына. Послушаништы ылшы хоть-махань эдембим соок аклышашлык ылына.

– Владыка, 1993 ин патриарх Алексей II талдам угыц бштбмй Йошкар-Олан да Мары сандалбкын епархим вуйлаташ шагалтен. Махань шижмашвл доно та тишкы толында? Пйтари таланда нелы ылын?

– Йымын силажы бштен кердымашты бшталтеш. Мыйн ти корным айырыделама, а тыдым патриархын кид гыц вуйта Йымы гыцок налынам. Мары республикыш толмыкы, мыйн шуку яжом ужинам, да тынамок ужинам – маняр шуку пашам бшташ келеш: Мары сандалбкым молнамшы ганьок олымкытарымыла, кыце тидым мамнан тыоти-папивланя бштеныт. Пйтариок, конечно, Мирносицкий мынастирбим луктеня, Мары сандалбкын шергакан шортнбжым, революци якте духовный блымашын тынгалтышым, кышкы йыр блышы халыквля погыненыт. Цудам бштбшы Владимирский, Мирносицкий иконвля анзылны кыма-

лыныт. Мары сәндәлбкбн солавлә йбде миссонерский пәшә бштәлтбн. Тб веремән окса уке доно бленнә, цилә нуль гбц тбнгәләш вәрештбн. Мары епархиләннә 25 и темеш, дә ти 25 иштб мбнь шижбнәм, кынам Йымылан бнянен пуэт, бшкбметбм Йымым Шачкытышы Пиш Ире Бдбрбн кидбшкб пуэт, Тбдб цилә йбнбм бштә. Так агыл патриарх Алексей мәннәм Йымын Авән Троеручица манмы иконжылан пуэн. Тбдб кок кидшб доно тетям кыча, а кымшы кидшб доно мәннән епархинән духовный бблбмәшбжбм вктәрә. Мбнь шаныделамаат, ну кок храмым новостройкышты строящ, дә тидб мбләнәм кого цәш лиэш. А Йымым Шачкытышы Пиш Ире Бдбр анжыктен: Тбдблән нимат бштәш лидбмб уке. Тбдб эдемвләмәт колтен, пуры палшышывләмәт колтен, а нбнб ти пәшәшкб бшке шбмбштбм пиштенбт. Соок, кынам керек-махань стройкам тбнгәлбннә, кбшәнбштб нуль ылын, мбнь пәленәм, тбнгәләш веле келеш, а Йымын Пиш Ире Авәжб мбньбн кидем доно Тбдблән яралым Бшкеок бштә.

– *Циләнжок ак пәлеп: церкбштб служымаш – пбтәриок нелб пәшә – духовный дә физический. Кыце тә ти пәшәм бштен шоктедә? Анят иктә-махань секретдә улы? Анят ыдылмаш? Анят спорт доно кблбм кычедә? Анят ирок йбде уштб вбд доно шбәлгедә? Силам ма пуа?*

– Бблбмәшембн тбнгжб – Йымылан служымаш, айыртембнок Йымын Литурги. Малын мбнь тенге шбрен служем? Йымылан служымы годым мбнь цилә шытыр дон ойхы гбц кәнәм. Служба годым веремә вуйта шагалеш, цилә кокшы планыш кеә. Йымылан служымы паштек физически янгылет, но тбньбн йәнгет Пбрцәшбм подылмы паштек Христос доно ушнаат, куштылгы дә сусу лиэш. Мбнь представляенәт ам керд, кыце эдемвлә Йымын служба гбц пасна блат. Вет тбдб мәннән йәннәм сотемдәрә, силам дә цаткыдеммәшбм пуа. Физический силамат пуа. Теве папи панды доно ашкедеш, цуц-цуц ялжым шыпшедә, остановка якте пел цәш кеә. Службыш толеш, ыдылаш тбнгәлеш, вара анжет, тенге когон кымалеш, брәт, ма те-хень. Тбдб вашталтын.

– *Владыка, мәннән интервьюна Крещеныйя празнык анзыц ылеш. Келесбдә, тә нбштбләш пьредә? Нбштблбдә гбнь, кышты?*

– Ане, пбтәри мбнь нбштблбнәм, пока телевидени паштекем оролаш тбнгәлде. Иктбмәт аздараш агыл манын, мбнь йбвбрт нбштбләш пьрем.

– *Тенгежб, кбзбйтәт первишб статьянок?*

– Тидбм ик Йымы веле пәлә.

– *Владыка, эче ик дата, кыды ти кечбвлә лошты лезш. Тидб тәмдән лбмгечбдә, тамдән шачмы кечбдә. Тагачшы кечбн тә бшке кбкббцдә гбц Псково-Печерский монастырбш кейш шанышы тб сәмбрбк эргәшлән мам келеседә ылы? Махань шамаквләм мода ылы?*

– Векәт, тб веремән мбнь ирерәк ылынам. Тбнәм мбньбн шанымашвләм епархи гишән, кбтбэм гишән, нуждаланышывлә гишән каждый кечәш шытыр доно нелемделыт. Кбзбйт бшкбләнәм тб эргәшбн шамак доно попем ылы. Тб веремә махань яжо ылын. Тбньбн шытырет ылде, Пблгомьштышы Пуры Йымынан Авәжбн леведбш лбвәлнб ылынат, старецвлә гач Тбдб Бшке яратымашыжым колтен. Пиш Ире Бдбрбн жәләйбмәшбжбм әшбндәрб. Бшке кбтбэтлән бшкбметбм циләге пу. Тб ивлән ойхывләәт ылыныт, кынам мәннәм, Йымылан бнянбшбвләм, поктылыныт, церкбш кашташ ирбкбм пуделыт, обижәенбт, а монастыр мәләннә тыр вәр дә мәннән сусуна ылын. Ти бндекш иәш эргәшбн лбм доно мбнь бшкбләнәм келесен кердәм: Йымылан уанымашым ит ямды дә Пблгомьштышы ылшы Пуры Йымынан Авәжбм гимнжы доно лбмлештәрб: Пиш Ире Бдбр, сусу ли. Тбдб тбньбм мәннән бблбмәш тбнгәлтбш сусушкы угбц уша.

– *Владыка, редакци лбм доно анзыкылашы лбмгечбдә доно кымылангдаш разрешбйбдә. Мәннән ядмашевләннә вәшештбшбм пумыланда таум келесем.*

– Тәләндәәт циләлән тау, кб мә гишәннә шытырлана дә телевидени гач епархиштбшб ядмашвләнә гишән шайыштеш, кб мәннән мары халыкым духовно сотемдәрәш цаца.

КОГО ПОСТ ЛИШЕМОШ

Тене, 18 февральын, рушарнян, просты-маш кечы. Ти кечын цилä доно простяш келеш. Йангешдä нимахань шыдым идä коды. Шачмы гыц, 19 февраль гыц, Кого Пост тынгälлätеш. Кого Пост 8 апрель якте шыпшылтеш. 8 апрельын – Кого кечы, Иисус Христос колымаш гыц бльж кыныблы.

Кү Йымылан биняна, тыды яжон пälä: ма техены пост. Пост йангнам сулык гыц итырайä. Пост цилälан пурым пуа. Пост тырхаш тымда. Пост Йымылан бинянымашым цаткыдемдä! Пост – Йымы верц подвигыш шагалта.

Йымы цилä шүлбшлän бльмашым пуэн шалга. Йымы, мüländым цевремдымыкыжы, остаткаэш эдемым, мüländы хозам, бштен.

Эдем, Йымы улылан пыт биняны! Эдем, цилä кычен шалгышы Йымым лымлештары! Эдем, хоть-махань нелы, ясы годымат Йымылан уанаш ит монды! Кынам Йымылан уаненä, тынам каждый минутын, цашын Йымын воляжы мä вьлнбнä лин миä. Йымын ирык доно мä ти светыш шачынна. Йымын ирыкшы мä вьлänнä лижы манын, Йымын Шудымашвлäжым тышлен бльмылä. Пытарыок цилä Кычышы ик Йымы Äтялän пыт бинянымылä. Сакой вес верäвлälän, астрологический келесымашлän идä биняны. Такеш шаям Йымы гишän, Йымы уке манын, идä попы. Äрняшты куд кечы бшкыланнä бленä, цилä пайдам погенä, веселäенä, труенä. Шымшы кечым, рушарням, Йымы Эргы Иисус Йымылан бшкымнам пуэнä. Иквареш Йымын церкышкы, Йымым лымлештарыш, хвалыш, сарвалаш, палшыкым ядаш погыненä.

Эдем, äтятым, äвätым дä йыр ылышы вес эдемвлämät шотеш пишты. Иктын вькät ит шыдешкы. Иктымät ит суйы, ит алталы, ит шолышт, ит пушт. Иктылänät худам ит шаны. Иктын донат ит шäхäрлänы. Тынам Йымы цилälän тырым дä кужы курымым пуа. Йымы верцын, Йымым шанен, цилä доно тырын бльмылä. Тынам веле Йымы бшке цоравляжым, Йымылан бинянышывлäm,

Иерей Алексей Васюткин, Пысырман солаштышы Йымын Äвän Владимирский иконжы лымеш церкын настоятельжы

ордыжеш ак коды. Веремашты сулык гыц ытаралташ улы-уке пурыжым пуа. Мажы веле Йымын шудымывлäжым бштен ана шокты. Йымым веремашты ана лымлештары, ана сарвалы, ана ыдыл.

Перви Йымы верц затворышкы пыренит, бшкетын пустыныш кенит, пыт постым кыченит. Преподобный Серафим Саровский тыжем йыд дä тыжем сотыгечы, кого кү вьлны сукалтен, Йымым сарвален. Кыце йä мälänнä Йымы верц постым кычымыла агыл? Йымын Эргы Иисус Христос мä верцнä Крестеш пыдалымы ылын. Цилän, кресталтшывлä, земля вьлнышы бльмашнä гишän кымдан шаналтыда! Кыцелän бшке веранам кычен шалгенä! Пост кечым шотыш нälмылä. Ирок дон вадеш Йымым сарвалымыла. Рушарня кечын Йымым лымлештарыш церкыш мимылä. Тынам веле Йымы мämнän сарвалымынам веремашты колеш.

ҮӘРНЯ – ПОСТЕШ ЙӘМДЫЛАЛТМАШ

*Шошым лишемеш, туанвлә, лишблвлә
дә тәнгвлә доно вәшлийәш манын яжо
жеп... Кынамжы шуқырак әрәкәм йүн
шбінденә, утымеш качкына дә веселәенә...*

*Ма техень үәрня манын, анат ша-
налты. А вет үәрня – Кого постеш
йәмдылалтмәш. Паяным уже качмыла
агыл, вбйргечбйн дә когарнян служба уке дә
Ефрем Сиринбйн молитважы лыдалтеш.*

Епископ Тихон (Шевкунов) (Москван дә
Руш мўландын патриархын викарижбй) үәрня
гишән пәлемдә:

Үәрня мбләнем соок шуқы вычымы дә
сусу веремә. Ти кечбвлән эдемвлә вәшлит,
столбим погат гбнь, тиштбй кого ойхым дә су-
лыкым ам уж.

Хыналымаш, меленә – циләжок простан
ак пуалт! Үәрням ынгылымаш – тидбй мы-
чашдымы шотдымы веселәйбймәш дә мадмаш
агыл. Эче шукердәт агыл, кынам телефонвлә,
электронный почта уке ылын, эдемвлә Кого
пост дә Простымы рушәрня якте әрня кыт
мыч бшке туанвләштбй докы каштын толын дә
иктбй-весбшштбй гбц простяш ядын кердбйнбт.
А пуреммбкбй, простяш ядымы, кыцелә стол
лош ат шбц? Вет цилән Евангелиштбшбй Зак-
хей гишән пәленә. Тбдбй сулыкшым простык-
тен дә йәнг вәшт Ытарышым дә тәнгвләжкым
хыналыктен. Әли ямын каштшы эргбй, пу-
реммәшбйн цәш дә простымаш гишән тыш-
тен келесбймәш: «Өрдбктымбй презбйм виден
кандыда дә шбшкбйлдә, качкаш дә веселәйәш
тбнгәлыбнә! Мбньбйн ти эргем колен ылы,
бнде блбжбйн, ямын ылы, бнде момы». Нб-
нбй веселәйәш тбнгәлыбнбт» (Лк. 15: 23). Толь-
ко пай вәреш – мәмнән стол вблнбнә меленә.

Цилә тидбй хоть-махань эдемлән ынгы-
лыман ылеш. Южнамжы үәрням эртәрбймәш
өрбктәрә. Бнянем, шуқы православный
христианинжок иктбй-весбшштбйм простят дә
пуры кымыл доно веселәен, Кого постеш
йәмдылалтбйт.

Протоиерей Артемий Владимиров

(Москвашты Цилä святойвлä лймеш церкйн настоятельжй):

Кого пост анзыщшы остатка әрня Уәрня маналтеш. Христианвлä уже пайым ак качеп, но уәнйм, шйшерәнйм качкыт.

Шукынжы Господын Страшный судшы дон ти веселä кечйвлäm кыце эртären колтымы гишән ойхырат. Весйвлäжкй меленä күэшт-маштй языческий символвлäm ужыт. Ваштарешлйшй ти шанымашвлäm анжен лäктйнä. Эдем яратышы Христосым вäшлиäш манын, Евангелиштй тымдымы сембйн куд пуры пäшäm бйштймблä: йүмй шошым йүктймблä, шужышым пукшымыла, корныгешйм пыртымыла, цäрäm чиктймблä, ясы докы дä тюр-маштй шйнзбйшй докы кемблä.

Уәрня хыналыктымаш доно иквәреш пурым пäшäm бйштäш йөнйм бйштä. Иквәреш хыналымаш йангвлäm пышкыдемдä дä пуремдä. А вет такеш агыл Кого пост анзыщшы рушärня простымы маналтеш! Тйшккй йämдйлäлтäш тйнгäлйнä, Йымым

лймлештärбймбй лймеш цилäm простенä дä лишйвләнäm ладнангдаренä!

ЕФРЕМ СИРИНЙН МОЛИТВАЖЫ Протоиерей Николай Чүзаев

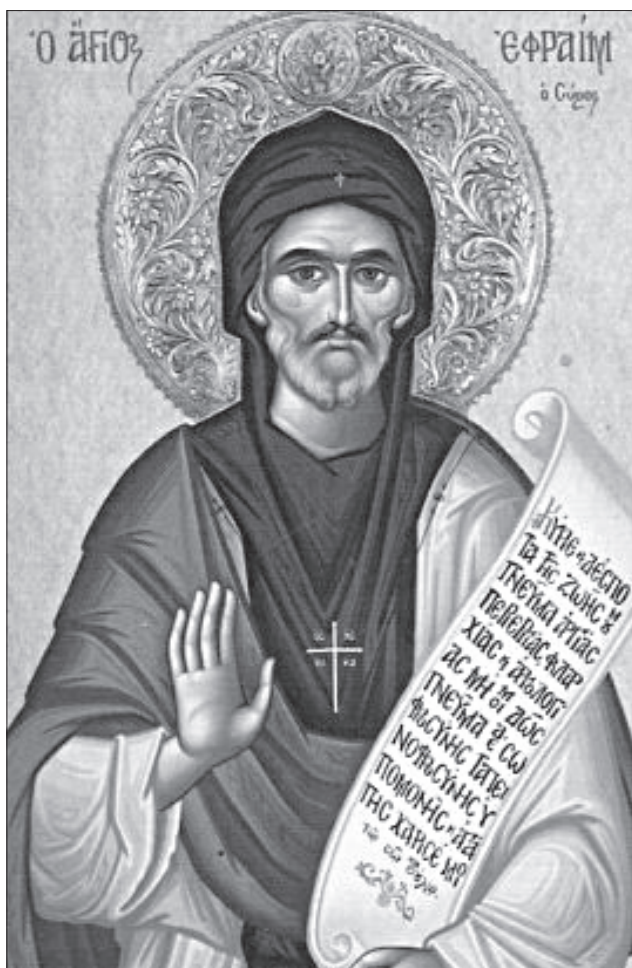
Мä цилән кйтйк курымнам ладнан, пуры кымыл доно тырын блен эртärбйненä. Йөн лиэш гйнь, блбймäшлән ма керälжкй цилä ситбйшбйн лижкй, тенгеок яратымаш дон су-суат лиштй манын шаненä. Соты кйдежән кого у пöртбйштй блäш, яратымы пäшäш яжо машинä доно кыдалаш шанымаш худа дä сулыккан ма? Изишät агыл. Но тä пälедä: цилä тидй мämнән блбймäшбйштй лижкй манын, маняр мыштымаш, цацымаш, сила, окса келеш.

Мүлändй вйлнй пйсбйн эртбйшй курым верц тинärбй парвалымыла гйнь, Пйлгомаштышы курымаш блбймäшлән мыняр пачаш утларак цацымыла? Эдембйн блбймäшбйжкй лачокат пуры цäшән лижкй манын, тйдй бйшкежät вашгалтшашлык, йангйштйжкй худан важшым пйтärбйшäшлык. Худа тагышты-анят öрдбйжтй манын, мä самынь ынгыленä. Худа мä көргйштйнä,

раскыдын келесäш гйнь, мбйнь көргйштем! Тä ядыда: тенге лин кердеш ма?

Теве кыце лиэш: каждый эдембйн саккой худа пäшäшккй кымыл шыпшмашыжы улы. Тйдбйм веремäштй капаен ат лык гйнь, эдембйн йангйштй когон шärлен кеä дä худалан ярал вärбйм йämдблä. Худа кымыл шыпшмашым худа сила пиш мыштен кычылтеш, бйшкйләнжкй кыце келеш, тенге пйтйркälä. Эдем тусарымашым ямда гйнь, худа тйдбйн йангешбйжкй пйсбйн пйжäшбйм опта. Кыцелä тйдбйм бйшке веремäштй ужын, цаклен мыштымыла? Ти пäшä куштылгы агыл. Эдемвлä ти гишән шуку гәнäжок акат шаналтеп.

Йымын корныш, духовный блбймäшбйш шагалшы эдем цилä тергйшäшлык. Худан сбйнжйм ужаш **Ефрем Сиринйн молитважы** палша:

Йымем, мѣньѣин ѳлѣмѣшем кычен шалгышем, веремѣм такеш эртѣрѣмѣш, ыдылаш ѳркѣнѣмѣш, вуйлаташ яратымаш, ак кел шайыштмаш шўлѣшѣм ит пу (сукалтен кымал).

Но иренок ѳлѣш, ѳшкѣмѣм тѣшлен изиѣш шотлаш, тырхымаш, яратымаш шўлѣшѣм пу (сукалтен кымал).

Ой Йымем, кугижѣм, ѳшке сулыквлѣм ужаш, а шўмбелемѣм, ѳлѣм суяш агыл мѣлѣнем пу, Тѣнь вет благословенный ылат курым-курымвлѣ мычкок. Аминь (сукалтен кымал).

Ти молитвам Кого пост годым каждый кечѣн пачаш-пачаш лыдыла. Тусарен лыдын лѣктѣнѣ гѣнь, ти молитва кым лаштыкан ылымжым ужна.

Пѣтѣриш лаштыкышты эдемѣн ѳангжѣ Йымы гѣц тенге ядеш: «веремѣм такеш эртѣрѣмѣш, ыдылаш ѳркѣнѣмѣш, вуйлаташ яратымаш, ак кел шайыштмаш шўлѣшѣм ит пу». Вет ти худа кайышвлѣ эдемѣм леведѣт гѣнь, худа шўлыш пиш сусу лиѣш.

гркѣнѣмѣ кайыш эдемѣм слабкѣмдѣ, ял ежѣнгѣм лаксырта, сакой пуры пѣшѣлѣн тѣрвѣнен кердѣмѣм ѳштѣ. Сек тѣнгжѣ – техень ѳанг ытаралтмаш верц тыргыжланаш цѣрнѣ, тидѣжѣ пиш лўдѣш.

Ойхырымаш шўлыш эдемлѣн цилѣ шим чѣ доно анжыкта, ѳлѣмѣшѣн сусужым шѣлѣтѣ. Тѣнѣм эдем лишѣл эдемлѣн веле агыл, Пуйырышы вѣкѣт ѳпкѣлѣ. Ойхырымашын причиныжы тамаат лин кердеш: Йымы гѣц лўдмѣш уке, тенгеок ѳркѣнѣмѣ, когон шѣдешкѣмѣ, пѣшѣштѣ, семняштѣ, роды ѳыхышты ѳль пашкуды доно соредѣлмѣ, мыскылымы кайыш, утым попымы дѣ молат. Ойхырымаш эдемѣм ѳнѣнѣмѣшѣм ямдымашкы канден кердеш, тѣнѣм эдем нѣма донат ладнанг ак керд, Йымы донат кѣлѣм ямден кердеш дѣ ѳлѣмѣжѣт ак шо. Техень шўлѣш ѳрен ѳнжѣ нѣл манын, Йымым когон сарвалаш келеш.

Яжо лиѣш цацымы ѳль кого начальник лиѣш цацымаш эдемѣн когѣшнѣмѣ кайышыжы доно кѣлѣлѣтѣн. Ѳтѣ дон семня, когорак дон изирѣк ѳшѣн эдем, тымдышы дон тыменьшѣ, вуйлатышы дон пѣшѣзѣ лошты шуку гѣнѣжок тѣрсѣр отношени лиѣш: керѣлѣм шотыш нѣлде, силанракшы силадымылан ѳшке шанымыжым ѳштѣктѣнежѣ. Техень кайыш Евангелин тымдымыжы ваштареш ылеш, вет Христос ѳшкежѣт кого смирнѣмѣшѣм анжыктен дѣ шуку гѣнѣ попен: «Тѣ лоштыда кў кого лѣнежѣ, тѣдѣ тѣрзѣдѣ лижѣ» (Мф. 20: 26–27; Мк. 10: 43–44; Лк. 22: 26). Седѣндон, кынам мѣ эдемѣм тымдаш яратенѣ, тѣрленѣ, тѣдѣн сѣтѣдѣмѣшѣжѣм вѣкѣ лыктына, пѣлен лимѣлѣ – мѣмнѣн ѳангнѣ когѣшнѣмѣ цер доно церлѣнен.

Тенгежѣ, Ефрем Сиринѣн тымдымыжым мѣѣт шўмѣшкѣнѣ яратен нѣлѣнѣ дѣ перегѣш тѣнгѣлѣнѣ. Тидѣ гач мѣ сагана Йымын пурыжы лиѣш.

Йымын корны доно кешѣ эдемѣм шѣренок ак кел шѣявлѣм попымаш шўлѣш ѳрен леведеш. Рушлажы «празднословие» лиѣш. Мѣлѣннѣ иктѣ-весѣ доно хытыраш дѣ Йымым хвалѣш шамак пуалтын. Ышма гѣц лѣкшѣ ышан, пуры шамак эдемѣн шўмѣштѣжѣ ѳлѣ дѣ шуку и пуры кѣцкѣм канден шалга, ѳлѣмѣшѣм цеверемдѣ. Техень шамак пророквлѣн, святой ѳтявлѣн ылын. Пингѣдѣ, ѳойланымы, шотдымы,

худа шамак шуку эдемлән, улы халыкклан намысым, ужын кердбимашым канда, тидын лимнержым валта. Кү бшке попымыжым тгшленок шалга, тиди ужеш: лишблнән кымылжым лүктгшш пуры шамакым моаш ясы, а ойхырыктышы, когоэшншшш шамак бшкеок шбкен ләктеш. Седбндон *«ак кел шайыштмаш шүлышым ит пу»* манын, ма Йымым сарвалышашлык ылына.

Ефрем Сиринын молитважын кокшы лаштыкыштыжы ирен блбмб, смирна лимб, цбтбмаш да яратымаш шүлышым пуаш ядеш. Кбзбтшшш вереман эдем вбкб йангбм йбрнбктарбшшш сакой худа кечалтеш, шахар шанымаш когонок вуйым пыдырата. Мамнан Йымына капбн ирем веле агыл, а утларакшым йангбн ирежбм ядеш. «Кү бдбрамаш вбкб тембмб сембнь анжа гбнь, бнде бшке шүмбштбжб тбдын доно шахарланен», — манеш Господь. Седбндон, Пылгомыштышы Кугижаншшш пырыненә гбнь, Йымы гбц ире блбмашбм сарвален ядшашлык ылына.

Смирна лимаш (дух смиренномудрия) Йымы анзылны пиш шергб. Иаков апостол тенге попа: «Йымы когоэшншшвлалән тореш ылеш, а смирнавлалән благодатым пуа». Эдем нима донат когоэшнен ак керд, махань пайдажы аль мастарлыкшы улы гбнь, цилә тидбм Йымы пуэн. Иисус Христос мүландб вблнб блбмбжб годым кого смирна ылмашым анжыктен.

Йымы гбц ма тырхымашым ядына. Вет блбмаш корнышты шуку нелб вашлиалтеш. Апостол Матфей тенге попа: «Блбмашшш нангешш капка тор, корны ангбсбр, тбдым чбдын кбчал мот». Ойхы толмыкы, ма пбсбн вуйнам сакенә, шбдешкенә, бнянбмашбмат ямден кердбнә. Лач техень годым когон ыдылмыла, тырхымашым сарвалымыла.

Эдемвлалән кок кого шүдбмаш пуалтын: Йымым яраташ да лишблнәм яраташ. Эдембн хоть-махань талантшы, пайдажы, бнянбмашбжб лиэш гбнят, яратымаш гбц пасна тбди силадымы, пуста. Апостол Павел попымы сембнь «Мбнь эдемвлән да ангелвлән йблмбштб доно попем гбнят, яратымашем уке гбнь, тбонгышы той хадбр аль сембм лыкшы кимвал веле ылам». Йымы яратымыжы гишан ма докына вален, маат яратышашлык ылына. Но тидбжб каждый ин

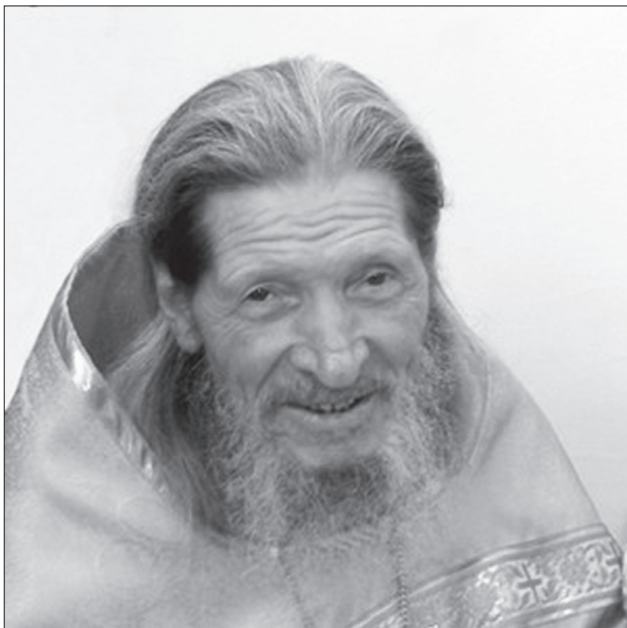
ма лоштына чбдемеш. Седбндон ти верц Йымым сарвалыде ана керд.

Молитван кымшы лаштыкыштыжы Ефрем Сирин шүмбелвләм худаш лыкде блләш да бшке сулыкым ужын мошташ ядеш. Ма лишблнәм лачокат шбрен тергенә, тбрленә да блмжбмат худаш лыктына. Йымын судшы анзыц иктат лишблжбм вуйнаманеш лыкшашлык агыл. Эдембм вуйнаматеш лыкмы шүлбш кышец ләктеш? Когоэшнбмаш гбц. Шукынжы бшкбмбштбм яжоракеш, күшнбрәк ылшеш шотлат. Тидб йанг йылатымашым тәрвәтә да ужын кердбмашбм лыктеш. Техень ойхыш вәрештәш бнжб ли манын, Йымым сарвалаш тбнгәлбнә.

Бшке сулыкым ужын моштымашат пиш керал пашә. Тенге бштбшшш эдем Йымын пурыжы гбц пасна ак код, блбмашбжәт цашан лиэш. Иктешлен попаш гбнь, Ефрем Сиринын молитважы Кого пост вереман веле агыл кого пайдам канда, курымна мыккат маләннә тбр корным анжыкта. Седбндон блбмашбштбнә тбдым шбрен кычылташ келеш.

КОГО ПОСТ ГИШАН ТЫМДЕН КЕЛЕСЫМАШ

Архимандрит Иоанн (Барсуков)

Святой атявлә Кого постым духовный шошым маныт. Иисус Христос мамнәм Ытарышы сембнь ытараш толын. Кыце дә ма доно? Тьдбн пьтәришй шамакшы ылын: сулыкдам простыктыда, вет Пьлгомьштышы Кугижәншй лишемьн. Пел и анзыц Иоанн Креститель шачын. Тьдй пьтәришй тымден: сулыкдам простыктыда! Иисус Христосым принимаяш сулык простымы доно тымден: сулыкым простыктен, эдемвләлән поведәйьктен.

Мамнән Церкәт сулык простымашлан кого вниманим айыра. Сулык простымаш таинствышты сулыкан эдем бьшке сулыквләжбьм попа, ньнбм простыкта дә священник гач Господь простя.

Тидьлән годышты йори лушы лаштыкым айырымы – Когечь якте шьм әрня, Кого пост. Цилә христианин сулыкшым простыжы дә бьшке сулыквләжбьлән простымашым нәлжбь манын, ти пост льбьнок сулык простымашлан бьштбьмь.

Кого пост годшы служба: әрня мычкы цилә торжественный службьм отменяйәт, лач псалтирь, кымалмашвлә, ыдылмаш, сулык простымаш. Йымылан литурги кукшыгечьн дә рушәрнян служалтеш. Сулык простяш, ытаралташ манын, тебе те хень ылеш Кого пост.

Мәәт шанышашлык ылына: ытаралташ-на манын, сулык простымаш – Йымын пумы кого подаркажы. Вет мә сулыкланенә, маләннә сулыквлә доно иквареш колаш агыл манын, ньнбм простыкташ, цилә тиштй, мьләнды вьлнй, кодаш келеш. Каждый христианин бьшкьмжбьм курымаш пуры бьлбьмашлән йәмдбьлә. Святой Церкь мамнәм изинә ылмы годымок крестьмәш доно, сулык простымаш доно йәмдбьлә. Соборлымаш доно, пьрцәш подылмаш доно колымашкы йәмдбьлә. Но тиштй уже колымашын таинствылан кь кьце бьшкьмжбьм йәмдбьлә.

Колымаш – кәп доно йәнгьн айырлымышты. Йәнг вес светйш ванжа, тьдбм ангелвлә вәшлит. Ньнй цилә пуры пәшәнәм кандат, а худа сила – мамнән сулыквләнәм. Ньнбм эдем простыктен шоктыде.

Колымы паштек ангелвлә православный йәнгьм принимают дә Йымылан кымалаш нәнгеәт. Но ти корнышты коклы мытарства улы, тергьмәшвлә. Ти мытарствавләшкь цилә сулыкнам канден кодымы. Пьтәришй, кокшы дә кымшы мытарствавлә. Тьштй ышман дә йьлмьн сулыквләм тергәт. Иисус Христос Евангелиштй келесен: «Цилә та-кеш шамакышты гишән эдемвлә суд кечьн шамакым кычаш тьнгәлйт». Вот тьнәм бьшке шамаквләнә верц мә ответьм кычаш тьнгәлбьнә.

Ньлбьмшй мытарство – логерлән ярал лимь мытарство. Әрәкә йүмәш суялтеш: кышты йүнәт, кынам йүнәт – пост әль празныквлә годым. Йымылан ыдылаш өркәнбьнәәт суялтеш, кынам качкаш шьнзьнә, «Пьлгомьшты ылшы мамнән әтинә»-м («Отче наш»-ым) ана лыд. Шуку христианинжок ыдылдеок стөл лош пырен шьнзьт. Качмы паштекьштәт таум ак бьштеп.

Вьзбьмшй мытарство – өркәнбьмәш мытарство. Кь Йымылан ыдылаш өркән, празныквлә годым церкьш кашташ өркән, Святой Евангелим лыдаш дә ланзылаш өркән, йәнгьм (бьшкьмжбьнбьм,

тетявланым, лишылвланым) ытараш шытырланаш өркөнөн.

Сек лүдүйшлэ мытарствавлэ – луаткудымшы, луатшымшы да луаткандакшымшы. Тыштэ Йымын Законун шымшы шудымашыжы «ит шахарлань» ваштареш сулыквлэ ыдыт. Луаткудымшы – мары-ватылэ венчайбидеок блышылэ. Луатшымшы – шахарланымаш, марыжы ватыжылэн, а ватэ марыжылан изменяя. А луаткандакшымшы содомский сулыквлэм тергэ. Содом дон Гоморра халавлэ гишэн цилэн пэлэт. Тыштэ шахарланен йырныкын бленит. Техень шахар блымаш гишэн Господь ти халавлэм пйтären. Нынэ рок пындаш вален кенит, бнде вэрштыштэ Мертвый лымэн тангыж. Содомский сулыквлэ... Нынэ гишэн попаш веле агыл, ашындрэшат яжо агыл. Тидэ, пүэргэ доно пүэргын амалымыжы, бдырамаш бдырамаш доно амалымыжы да ватэ-мары блымашыштэ сакой йырныквлэ. Ти луаткандакшымшы мытарствашты шуку йэнг ямеш. Малы? Сулыкланат, но ак простыктеп, ак поведайыктеп. Шукынжы ямыт.

Сулык простымым простан, но серезно аклымлэ. Цилэ сулыкан, кү сулыкшым простыктен, Пылгомштышы Кугижаншыштэ пуры цашым налеш. А кү сулыкшым простыктыде, тидэ – адышты. Йэнг вашт простыктымыла, нимахань сулыкымат таяш ак кел. Шүмбелвлэ, тидым

пэлэш тынгальнэ. Поведайыктымбидэ го-дым сулыкдам идэ тайы, идэ намысланы.

Йымылан бнянышы ик бдырамаш блен. Айыртембнок тидэ Йымын Авалэн ыдылын. Шыренок сулыкшым простыктен, но ик сулыкшы седок кодын. Нигыцеат бшкымжым сынген да исповедьыштэ сулыкшым келесен керде. Колымыжы анзыцат поведайыктен керде. Ти сулык донок колен. Ти гишэн йэнг адыш вэрештын. Йымын Авэ Бшке Эргыжым сарвала, простыш ядеш. Иисус Христос попа: «Тидым простыш ак ли. Тидэ сулыкшым простыктыде. Тидэ сулыкшым таен. А исповедь гыц пасна, сулыкым простыктымаш гыц пасна простымамаш уке». Йымын Авэ эче да эче сарвала. Тынэм Иисус Христос попа: «Тидэ блыж кынылжы, сулыкшым простыктыжы, тынэм простымы лиэш». Бдырамаш блыж кынылын, цилэ эдем анзылны нима намысдеок сулыкшым простыктен. Тенгелэ тидэ Йымын Авэн ыдылмы доно итырайалтын. Вот ма техень сулык простымамаш.

Цилэ христианин сулыкшым простышты манын, Кого постат тидыланок пуалтеш. Сулыкшым простышты, сулык гыц да кепым кычен кердымаш гыц итырайалтыштэ. Кого бвыртымаш доно Христосын Когечым вшлиштэ. Христос блылыж кынылын!

ЭЧЕ ШОКТЕНÄ? Церкѣш кашташ агыл манын 33 «причина»

(Пақыла. Тѣнгәлтѣиш 2016-шы ин 5 №, 2017-шѣ ин 1, 2, 3 №№)

*Коклы кокшы шанымаш:
«Церкѣш кашташ тѣнгәлтѣиш гѣиш, тѣнәм вес статян ѣлѣиш
тѣнгәлтѣиш»*

А малын тѣиш тенге шанет, вес статян гѣиш, кѣзѣйтшѣ гѣц худанрак ма? Райзы тѣишѣиш ѣлѣимәшет кѣзѣйт сек яжо?

«Мѣиш крестәлтәм, венчәйәлтәм гѣиш, тѣнәм сулыкланаш, вәтѣлән изменяш ак ли...»

А тидѣиш кѣзѣйтәт ѣштәш акъяры. Сулыкышты нимат яжо уке. Тѣдѣиш мычашыжы изишәт лучи агыл.

«Акъяры» – сулыкым ѣштѣиш худажы – церкѣиш правилым нарушайымашты веле ылмым агыл анжыкта. Сек тѣиш худажы – сулыкышты, тѣдѣиш мәнәм, мәнән йәнгәнәм ямда. Тѣдѣиш гѣц сәндәлѣкѣишты худа шукемеш, кыды гѣц мә цилән страдаенә.

Ладнангаш манын, диавол ѣшке йөнвләжѣиш предлагая: «Тыргыжланет – сигаретѣиш шыпшыл. Худа кымылан ылат – әрәкәм подыл. Цилә ѣшке шометѣиш ѣштѣиш, сек шәхәрвләмәт, сек үлѣксѣвләмәт – ит анжы, тѣләнет дә әдемвләлән худам әлш яжом канда. Кышце куштылгынак лиш, тенге ѣлѣиш!»

Вот тенге тѣиш ѣлет, куштылгыиш ѣлет – а тѣләт со нелѣирәк дә нелѣирәк лин миә. А вара лачокшы ойхы толеш – тѣдѣиш, ма гишән тѣиш изишәт шаныделат.

А Йымы доны – анешлә. Тѣдѣиш попа: «Труйы. Ыдыл. Тырхы. Сулыкетѣиш простыкты. Посты. Церкѣиш ке». Дә куштылгынак лин миә.

Господь Иисус Христос мәләннә келесен: «Орлыкышты ѣлѣишѣиш дә нелѣиш ужшывлә, цилән Мѣиш докем толда, Мѣиш тәмдәм ладнангдарем. Мѣишѣиш намалтышем ѣшке вѣкѣдәиш нәлдәиш Мѣиш гѣишцем тыменьдәиш, вет Мѣиш смирнәиш дә пышкыды кымылан ылам. Тѣнәм йәнгәндәиш тырым мода. Вет Мѣишѣиш намалтышем пуры, Мѣишѣиш тымдымем куштылгы» (Мф. 11: 28 – 30).

Йымы доны намалтыш, но тйдѣ куштылгы. А сѣндѣлѣкѣштѣ, диавол доны – цилѣ куштылгы, но ти «куштылгыжы» – нелѣ. Сѣндѣлѣкѣштѣ маняр сѣнзѣвѣд!

Но сойтокат эдемвлѣ бѣшке ойхышты доно церкѣш толыт, бѣшкетѣштѣ нѣнѣм сѣнген ак кердеп.

Кашташ тѣнгѣлѣтѣт – пѣтѣри, ѣнят, куштылгы ак ли, привычка уке. А вара ѳрѣт: кыце тидѣ гѣц пасна бѣлен кердѣнѣт? Вет ик пуры веле: благодать, польза, техень сусу празныквлѣ, цилѣн келгѣ шанымашанвлѣ. Дѣ ѣннгѣштѣт тыр. Дѣ шанымашанвлѣ протавлѣ, ышанвлѣ вуйыштет ылыт. Дѣ Йымы сага хотѣ-махань нелѣштѣт нимахань силадымы ыламаш уке.

Вот уж кынам Господь палша – техень бѣвѣрѣмѣш, техень тау...

Коклы кымшы шанымаш:
«Мѣнѣ просто ам кашт. Диаволын нима делажат уке».

Тидѣ, конечно, сек силан причина. Но тѣдѣт диавол гѣцѣн. Лукавыйын сек яратымы оруджѣ – «просто» шамак.

Эдемвлѣ тѣдѣ гишѣн вуйта тѣдѣ просто уке ылеш манын шанышты – тѣдѣн сек керѣл цельжѣ. Малын худа ѣврѣаш «просто» бѣштѣлтеш, пѣлѣ агыл. Эдемвлѣн техень ѳрѣктѣрѣмѣшанвлѣштѣ, техень айырымашышты – бѣшке ѣннгѣм ямдаш, бѣшкѣм дѣ ѣлѣм мутяш. Кѣлѣн ма келшѣ. Но святой ѣтявлѣ попѣт, диавол хотѣ-махань сулыкыштат улы ылеш.

Церкѣштѣ эдемвлѣлѣн ѣжо гѣнѣ, тѣштѣ ыш дѣ сила, польза дѣ ѣжо (ик шамак доно – благодать) гѣнѣ, тѣнѣм малын эдемвлѣн тѣш «просто кашташ агыл»?

Уке, тиштѣ пѣшѣ пиш серъезный...

Райзы мѣлѣннѣ, эдемвлѣлѣн, тидѣ келеш – шѣдешкѣш, соредѣлѣш, айырлаш, иктѣ-весѣм пушташ? Трубкаш пѣтѣрѣл шѣндѣмѣ ѣылышы кукшы бѣлѣштѣшвлѣн шѣкѣшѣм бѣшке кѳргѣшкѣнѣ шѣлѣлтѣн пырташ келеш ма? Ѧрѣкѣ гѣц ородыш кеѣш, наркотиквлѣ гѣц мутялташ, Шачмы вѣрѣм выжалаш, Йымым, цилѣ пурым Пушым мондаш келеш ма?

«Провыен ѣнжы, пышкыл! Тѣнѣ наркоман ат ли, лишѣлвлѣѣтѣм мутѣн, тѣнѣ икманяр иштѣ ат колы. Тѣнѣ пѣлен нѣлѣт, ма тидѣ техень. Любопытство? Тѣлѣнѣт интересно. Ну, просто ѣнжалат. Просто пѣлен нѣлѣт. Просто цилѣлѣн шайышт пу. Тидѣ ѣлякѣлѣмѣш агыл, манеш-манешѣм попымаш агыл – просто мам колметѣм попѣт.

Ти эдем вѣкѣ тѣнѣ шѣдешкет? Тѣдѣ гишѣн мам шанымѣтѣм тѣдѣлѣн просто келесѣ. Тѣдѣ пѣлѣжѣ манын. Тѣдѣ пуры лижѣ манын. Просто кѣсѣм пѳрѣктѣ – тѳр верц.

Ма тѣлѣнѣт керѣл, хотѣ пѣл сѣндѣлѣк, цилѣ бѣшкѣлѣнѣт просто роалтѣн нѣл. Просто тидѣ тѣнѣн ѣнзылтѣмашѣт лиѣш».

«Окса цилѣ бѣштѣ» манмым мѣ ѣче ынгылыделна, тѣнѣмок батюшка Николай Гурьянов келесѣн: «Диавол бѣшкѣмжѣн остатка вырсы хѣдѣржѣм шуѣн – оксам».

Ти вырсы хѣдѣр кыце ровотая, мѣ цилѣн ѣжон ужына.

Выжалымаш, шѣхѣрлѣнѣмѣш, тетям пырахымаш – ну, просто тенге лиѣлт шѣнзѣн, ну, просто ѣн лин, ну, просто тенге бѣштѣмем шон...

Ти шамак доно хотѣ махань сулыкым «тѳреш лыкташ» лиѣш.

Халык поѣ: «проста лимѣш шолыштмаш гѣц хударак». Тидѣ ѣойланышы «простота».

Тидѣ – просто алталымаш.

Шамак толшеш, эдем бѣлянѣмѣ годымок Йымы ѣннгѣм пуа – тидѣ тѳр. Сѣдѣндон тетям пырахымаш – тидѣ эдемѣм пуштмаш, техеньѣмок, мѣ махань ылына. Только изим, вуйнаматдымым дѣ бѣшѣклѣш лидѣмѣм. Тидѣм нимахань лиѣлт шѣшѣмѣшвлѣ годым бѣштѣш ѣкѣяры.

Ик тѳр улы – мѣ цилѣн сулыкан ылына дѣ диавол мѣмнѣн сулыкна доно маднежѣ, мѣмнѣм у сулыквлѣш пыртынежѣ.

Йымы, мѣмнѣм худа гѣцѣн дѣ мѣмнѣн худа гѣцѣн ытары.

Священник Николай Булгаков

Тетявлälän

ТЕТЯ ИСПОВЕДЬ

Ак тетясадышты батюшка группа хälä крестен. Тетявлälän кумäвä лишы воспитательницым нйны äвä манаш тынгалынйт. Группыжат келшен йлышы лин. Лачокат, нйнынät сакой уты-ситышты ылын: шыдешкенät колтенйт, шиедälät анженйт. А варажы ышат пыра дä вäш-вäш кидымät кычат: «Просты мйныым». «Тынят просты».

Икänä нйны лош вес тетя толын дä йшкежы сага тамаханьянят вес шыды шүлышым канден.

Ик бирвезын плеержы ямын. Кү нälын? Пälыдеок иктäжы вйкы келесаш сулык. Ямын гынь ямын. Тетявлälän поведäйыктäш жеп шон, лач тидылän нйны тагынамшенок йämдйлälтынйт.

Трүк ти тетя исповедьышты батюшкалан келесыш:

– Мйнь нälынäm!

А вара тетявлälän:

– Тиды мйнь, мйнь нälынäm!

Простыда мйныым...

Цилän тынгын шагалевы. Плеерым ямдышы тетя келесыш:

– Тек тыды тыныын лиэш.

Ты минут öрыктäрышы ылы. А ик йдыр ти тетялän йшкымым плеержым пуш.

Нйнын лымыштым ана келесы. Малын? Нйным Йымы пälä. Тыдымät, кү простяш ядын, нйнымät, кү вäш-вäш плеерыштым икты-весыштылän подаренйт.

Ытарышын юкшым колыныт гынь, малын нйнылän плеер келеш?

Борис Ганаго

«УАНЫМАШ» Кырык мары православный газет
«НАДЪЖДА» Православная газета на горномарийском языке

Учредитель:

«Руш Православный Церкын Йошкар-Олан дä Мары Сändäллыкын епархижы (Московский Патриархат)»
религиозный организаци.

Кым тылзеш ик гäнä лäктеш

Редакцин адресшы:

Йошкар-Ола, Вознесенский öлицä, 81, 224 каб.,
тел.: 8 (8362) 45-39-54. E-mail: uanymash@mail.ru

Редакцин кангäшым вуйлатышы:

протоиерей Алексей Евсеев

РЕДАКЦИ ЯДЕШ: ГАЗЕТЫМ КЫЦЕ-ШОН ИДÄ КЫШКЫЛТ. ЛЫДЫНАТ – ВЕСЫЛАН ПУ!

Тираж: 500 экз.